

Miljø- og
Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Sådan bekæmpes de store pileurter

Pileurt en meget modstandsdygtig plante, som kan skyde op igennem bygningsfundamenter

Introduktion

Kæmpepileurt, japanpileurt og hybriden imellem de to kaldes samlet de store pileurter. De to arter stammer oprindeligt fra Østasien og blev introduceret i Danmark i slutningen af 1800-tallet som pryddplanter. Pileurterne danner op til flere meter høje, meget tætte bestande, der skygger anden vegetation væk. Når planten først har etableret sig, er den vanskelig at komme af med igen.

De store pileurter er udbredt i hele landet, men de kan være vanskelige at skelne fra hinanden. Arternes udbredelse hver især er derfor mere usikker. Japanpileurt er udbredt over hele landet, imens kæmpepileurt forekommer mindre hyppigt. Krydsningen mellem de to pileurter findes primært på Sjælland.

For pileurterne gælder, at de ofte danner meget tætte bestande med ca. 80 skud pr. m². Stænglerne er hule, og planterne er følsomme for frost. Efter september måned står kun nøgne, tomme stængler tilbage. Hybriden hævdes at være mere livskraftig end dens ophav og danner et underjordisk netværk af jordstængler, der kan sprede sig vertikalt op til 15-20 m. Det meget store rodsystem fungerer som forråds-kammer, der giver mulighed for hurtig vækst om foråret.

Sådan kender du arterne fra hinanden

Bekæmpelsen af de 3 arter er i store træk den samme, men der kan være bekæmpelsesmetoder, der egner sig bedre til en af arterne. Hvis du gerne vil vide hvilken art der er tale om, kan du læse mere om arternes udseende her og på næste side.

Forskelle på blad karakteristika mellem de store pileurter

	Japanpileurt	Kæmpepileurt	Hybrid
Bladform	Oval med flad bladbase	Tilspidset oval med hjerteformet bladbase	Både flad og hjerteformet bladbase
Midterribbe	Lys midterribbe	Rød midterribbe	Rødlig midterribbe
Hår på undersiden	Ingen hår	Spredte hvide hår	Hvide hår
Bladkanter	Glatte	Krøllede	Krøllede

Hybrid
(Fallopia x Bohemica)
Hybriden bliver 2 til 3 m høj. S
og mange af plantens karakt
japanpileurt. Bladene er ofte
op til 25 cm og en bredde på

Hvorfor udgør de store pileurter et problem?

De store pileurter udgør et problem, fordi de har et vidt forgrenet rodnet og har en evne til at sprede sig hurtigt i landskabet. Rodnettet når ned til en dybde på op til 2 m og spreder sig vertikalt med en radius på op til 7 m. Pileurterne kan kun sprede sig vegetativt i Danmark, men har alligevel en stor spredningsevne og er vanskelige at kontrollere. Spredningen til nye voksesteder sker især langs vandløb, veje og andre transportkorridorer. Langt den meste spredning sker ved menneskets hjælp - f.eks. ved slåning af grøftekanter og andre grønne områder, hvor plantestykker transporteres med slåmaskinen til nye områder. Når planten først er etableret, kan den spredes hurtigt på bekostning af andre arter.

Prioritering af

Da det er vanskeligt at bekæmpe pileurter, kan det betale sig at være opmærksom på muligheden for at etablere sig. Pileurter kan inddeles i 3 kategorier.

1. Forhindre at pileurterne

Undgå at sprede jord, som kan indeholde pileurter, til nye områder. Vær derfor opmærksom på risiko for, at jorden indeholder pileurter.

2. Stop spredningen fra etablerede

Ved allerede etablerede pileurter skal man være opmærksom på, at man ikke aktivt danner nye spredningsveje. Kendte spredningsveje er:

- Ved slåning af grøftekanter og andre grønne områder transporteres plantestykker med maskinerne.
- Plantedele flyttes med for eksempel græsklædere.
- Dele af planterne dumpes i nye områder.
- Under transport af haveaffald.

3. Bekæmp den, hvor den kan

I de områder, hvor det er muligt at bekæmpe pileurter, skal man være opmærksom på bekostning af andre arter eller områder. Få hjælp til planlægning af bekæmpelse herunder.

Hvordan bekæmper jeg en bestand af pileurt?

Bekæmpelsen af de store pileurter afhænger af bestandens størrelse, de tilgængelige ressourcer og tid.

Det første skridt i bekæmpelsen er at vurdere omfanget af bestanden. Det næste skridt er at iværksætte en bekæmpelse. Vælg den metode, der passer til de ressourcer der er til rådighed, og bestandens omfang. De forskellige bekæmpelsesmetoder kan kombineres.

Bestandens størrelse	Bekæmpelsesmetode
MINDRE BESTAND <i>under 5 m² / Nyetableret</i>	Oprykning eller rodstikning / hakning
MINDRE BESTAND <i>under 5 m² / Veletableret</i>	Rodstikning / hakning, opgravning eller slåning
STØRRE BESTAND <i>Ca. 5-15 m² / Nyetableret</i>	Oprykning, rodstikning / hakning
STØRRE BESTAND <i>Ca. 5-15 m² / Veletableret</i>	Opgravning, slåning
STØRRE AREALER <i>over 15 m²</i>	Opgravning, slåning eller harvning

Oprykning

Nyetablerede planter kan nemt rykkes. Oprykning er mere effektiv end slåning, da man får rykket en del af rodstænglen med sig, hvilket bremser en årrække. Oprykning af nyetablerede pileurter kan udrydde dem i løbet af 1-2 år. Oprykning af ældre pileurter kan tage op til 10 års oprykning at få dem udryddet.

Selv kun 1 cm lange stykker af stængler kan slå rod igen, hvis de efterlades på jorden. Afslåede stængler skal derfor rives sammen og fjernes fra området.

Slåning

Gentagne slåninger igennem sæsonen kan udrydde pileurt, men kan holde den nede i jorden yderligere. Den umiddelbare effekt af slåning er en øget tæthed og yderligere spredning af pileurterne. En intensiv (græs)slåning hver 14. dag kan udrydde pileurterne i løbet af 2 år. Slåning af pileurt for at undgå spredning.

Kæmpepileurt er meget mere følsom over for slåning end pileurt. Dette gør det muligt at bekæmpe kæmpepileurt. Planten kan udryddes på få år, hvis man slår mellemrum gennem hele sommeren. Større bestandes evne til at brede sig kan svækkes ved årlige slåninger.

Rodstikning / hakning

Rodstikning foregår med en almindelig spade. Ved rodstikning skærer man plantens rod over under vækstpunktet, så den ikke kan overleve. Vækstpunktet er der, hvor bladende udspringer, så planten skal hakkes over et stykke under jorden. Hvis man får hakket et stykke rod med et blad op, vil dette være tilstrækkeligt. Rodstumpen kan gro videre, hvis den placeres i jord. Det er derfor vigtigt at sørge for, at de afskårne planter bortskaffes korrekt.

Harvning

Ved harvning udføres en mere overfladisk jordbehandling end ved pløjning: en løsning, pakning, findeling og forskydning af jorden.

Harvning, der bliver gentaget flere gange i løbet af sæsonen, ser ud til at kunne reducere eller helt udrydde en bevoksning i løbet af et par år. Ved gentagne fræsninger skades de øverste dele af jordstængler samt skud. Planterne bruger ressourcer på at gendanne de skadede plantedele. Selv tykke stykker rodstængler ser ud til at rådne eller tørre ud efter gentagne harvninger. 8-10 behandlinger med harvning forventes at være tilstrækkeligt til at udrydde en bevoksning af japansk pileurt. Planterne skal have tid til at gendanne de beskadigede rødder, inden harvning gentages.

Anvendes ved:
Alle nyetablerede
bestande under 15 m²
og veletablerede
bestande under 5 m²

Anvendes ved:
Større arealer over 15 m²

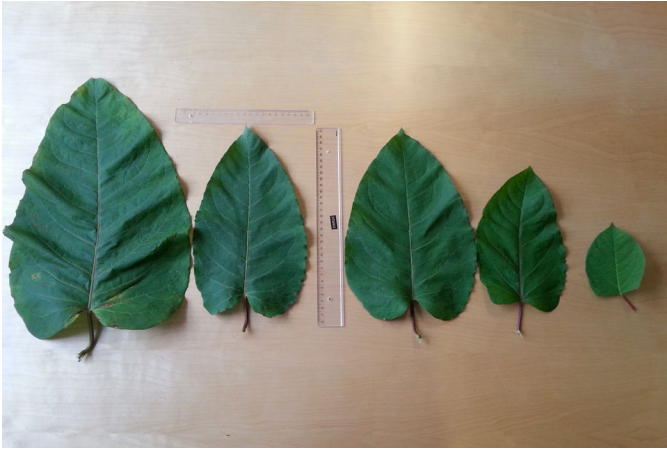

Bekæmpelse af

- Skaffe et overblik over for
- Forebygge yderligere sp
- Fjerne nye bevoksninger
- Lægge en strategi for bek
- Foretage en systematisk
bevoksninger, der skal fj
- Følge op på afsluttet bek
to vækstsæsoner
- Anvende forskellige kom
bekæmpelsesmetoder af
lokale forhold

Græsning og plantning af sk
anvendes som bekæmpelse

Læs mere på Miljøstyrelsen

Blade fra de forskellige pileurter

Til venstre:
Spire af Japanpileurt

Til højre
Japanpileurt, der har været forsøgt bekæmpet på jernbaneskråning

Japanpileurt langs vej

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Miljøstyrelsen